

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 13 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Poslanske številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katoli. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenšči nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 253

V Ljubljani, v soboto 4. novembra 1899.

Letnik XXVII

Podivjane razmere.

Odkar je slovenska liberalna stranka po zadnjih deželnozborskih volitvah po prizadevanju dr. Tavčarjevem napravila zvezo z liberalnimi zastopniki kranjsko nemškega veleposestva, od tedaj igra »Narodova« stranka politično ulogo dvoživke. Dejanjski je ona vezana na liberalne Nemce v deželi, morala je zato voliti dr. Schafferja v deželni šolski svet, prav kakor to zahteva binkoštni nemški program, vsako leto mora glasovati za podporo 6000 gld. za nemško gledišče, zato je kakor v zasmeh predlagala kot podporo za Našo Štražo — sto gld. itd. V deželnem odboru pa zato odločujeta dr. Tavčar in Schaffer. To zvezo mej Narodovci in nemškimi liberalci je »Narod« še nedavno sam priznal in pritrdil ter dejal, da je že poskrbljeno, da tako tudi v prihodnje ostane. Vsled te zveze v naši deželi odločuje Schwegel in slovenska stvar je oškodovana za deset — in desetletja; nečuvno hitro se širi germanizacija po deželi in vzlasti v gospodarskem oziru se tujec vedno bolj vtrjuje mej nami, ker slovenski liberalci nimajo nobenega smisla za gospodarsko delo in je tudi drugim obtežujejo.

Slovenska liberalna stranka je kriva tega propadanja našega domačega življa, ker se druži z njegovimi najhujšimi nasprotniki. Tega seveda Narodovci nočejo priznati. V javnosti se še vedno kažejo kot »narodna« ali narodno-napredna stranka, dasi tudi v tem pogledu posebe dr. Tavčar in dr. Slanc nista več tako rahločutna. Dr. Slanc je zadnji čas začel liberalne nemške veleposestnike prištevati med del našega naroda. Vendar pa »Narod« zaradi mladine mora ubirati slovensko in slovansko struno, vsaj v gotovih časih, da si svojo zaprašeno narodno zastavo vsaj na videz ohrani. Toda

poglavitna namera liberalcev je odvrniti občinstvo od svoje zloglasne zveze z liberalnimi Nemci, ker zato ne dobe pritrdila pri mnogih svojih somišljenikih in ker to obsojajo obmejni Slovenci.

Zato pa so liberalci nam očitali brezdomovinstvo, izdajalstvo, sicer dobro vedo, da na vsem ni trohice resnice, a hoteč skriti svoj grdi madež liberalne nemško-slovenske zveze. Na ta lim pa jim skoro nikdo ni sedel, zato so se oprijeli drugega bolj gotovega in večkrat že v zgodovini poskušane sredstva; pričeli so gonjo proti duhovščini, proti načelom vere in cerkve katoliške. Prav take, kakor pri nas v malem, so sedaj razmere na Francoskem v velikem. Po obsodbi Dreylusovi je bilo liberalno židovstvo razkrinkano in smrtno zadeto, njegov vpliv je zato pal v javnosti. Zato pa treba zopet javnost pridobiti, in sicer z gonjo proti cerkvi.

To je stara taktika liberalcev že od davnih časov. Te so se vzlasti zadnja leta oprijeli tudi »Narodovi« liberalci in tajiti ne moremo, da so pri nezavednih ljudeh v versko-nravnem pogledu napravili veliko kvaro.

Jedno pa je, s čemer se odlikujejo naši liberalci, in to je ona razdivjana surovost, katero zanašajo v vse javno in zasebno življenje, na to bi lahko »Narodovci« vzeli pravice za monopol, kajti v tem so gotovo mej prvimi. Toliko nizkotnega, podlega, kakor je »Narod« pisal zadnji čas, se ni pisalo z lepa v kakem jeziku.

Nas tak način postopanja ne vznemirja. Kdor s tako divjostjo zbija okrog sebe, tak čuti, da nima prav, tak hoče s silo in s krikom utrditi svoje pomanjkljive razloge, tak kmalu obnemore, zakaj po trenutkih delirija mora nastopiti reakcija: duševna onemoglost. Za hip tak način po-

stopanja veliko škoduje in to vsi skušamo v se danjih razmerah, za trajno pa tak način dobri stvari le koristi. V borbah bo dobival naš narod vedno več zavednosti, somišljeniki in zagovorniki krščanskih idej se bodo utrdili v boju in narod vodili do gotovih zmag.

Mi torej obžalujemo naše podivjane javne razmere, kakoršne je ustvarila liberalna stranka, toda mi vztrajamo na svojem stališču in bomo tem intenzivnejše vršili svojo dolžnost v javnosti.

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. novembra.

Vladarjeva brzjavka v zadevi volitev v delegacijo je še vedno predmet, s katerim se neprestano pečajo glasila raznih parlamentarnih strank. Pri tem je pa posebno pomenljivo to, da se presoja njena važnost z najrazličnejših stališč. Iz nje je hotel najprej kovati kapital ministerski predsednik grof Clary, ki pa je kmalu uvidel, da ne pomeni zanj prav čisto nič drugega, nego samo to, da je bila nanj naslovljena. Potem je prišla, in to po vsej pravici, na vrsto cela desnica, katere veliko važnost za državne interese je vladar ravno v polni meri priznal z omenjeno brzjavko. Menilo se je s početka, da pri tem neizpodbitnem dejstvu tudi ostane. Toda ne, tudi levičarji so hoteli imeti pri tem svoj delež, »vsaj je grof Clary pokazal brzjavko načelniku levičarskega izvršilnega odbora, poslancu Funkeju«. Koliko je bilo resnosti v tej zadevi pri levičarjih sploh, je težko trditi; do nekega gotovega prepričanja je dospel bržkone le poslanec Funke. — Na vse zadnje pa pridejo še razni desničarski klubi, katerih glasila najrazličneje komentujejo to zadevo, vendar so pa razun poljskih pisala skoro izključno

LISTEK.

Črne bukve.

Gospod Lenarčič je posestnik, tovarnar in deželni poslanec, poleg tega pa hud nasprotnik »klerikalcev«. Naravnost »pogubne reči« imajo po trditvi tega politika »klerikalci« v svojem programu, in posebno »Črne bukve kmečkega stanu«, ki jih je spisal in leta 1895. na svetlo dal »klerikalec« J. Sovran, niso g. Lenarčiču kar nič všeč. Smatral je za svojo liberalno dolžnost nastopiti javno v deželnem zboru proti tem »Črnim bukvam« in sicer v seji dne 3. marca 1897. Takrat je g. Lenarčič rekel: »Ima nekaj dobrega krščanski socializem, ima pa po mojem mnenju tudi mnogo pogubnih reči v svojem programu in sicer v tem pogledu, če velja to, kar je v »Črnih bukvah kmečkega stanu« zabeleženo, kjer je dr. Krek nekako pojasnil svoj program, da gospodje, ki se prištevajo dotični stranki, poznajo le najrevnejšega kmeta in delavca, kateri le z lastno roko obdeluje svoje posestvo, da pa ne poznajo drugih stanov«. Ker svet ne pozna bogatih zavarovalnih agentov, zaklical je po tej ekspektoraciji svojega prijatelja Lenarčiča poslanec Hribar duhovite besede: »Bogatih škofov!«

Ker je s tem nastopom g. Lenarčič pokazal, da pozna, če tudi morda ne od znotraj, pa vsaj po naslovu knjigo socialno politične vsebine, imenovala ga je liberalna stranka, odpustivši mu takse, svojim socialnim politikom. Kot tak povzdiguje svoj glas po liberalnih shodih in razvija tam svoj program. Ta program pa nam kaže, da je moral g. Lenarčič brez dvoma pogledati tudi že v notranje »Črnih bukev«. Kar je v najnovejšem programu tega liberalnega socialnega politika, ki ga je razvijal dne 25. oktobra 1899 na liberalnem shodu, sploh rabljivega, to je bilo že tiskano 1895. leta v »Črnih bukvah«. G. Lenarčič zahteva, da naj se za povzdigo živinoreje, razpečavanja kmetijskih pridelkov snujejo društva, ki naj se spajajo v »centrale«. Kako obširno in temeljito razpravlja baš te točke J. Sovran v »Črnih bukvah« na straneh 250 — 253, osobito v točki I, kjer govori o kmečkih zadrugah! In kar je povedal g. Lenarčič dobrega o potrebah obrtnega stanu: obrtne šole, nabava strojev, solidnost dela, obrtne zadruge, vse to in še veliko več najde bravec »Črnih bukev« na straneh 253 do 257 tega delca.

Ali imajo »Črne bukve« torej res same pogubne reči? Ali so te reči morda pogubne samo, če jih pove »klerikalec«, če jih pa oznanja libe-

rlec, so pa rešivne? Ali se s takimi idejami ne širi počasi »klerikalni strup« po žilah liberalnega telesa? Ko je oznanjal g. Lenarčič te ideje, ki so stale že v »Črnih bukvah«, bili so navzoči vsi kolovodje liberalne stranke, tudi sam »ponižni pa odločni služabnik liberalne misli« je bil zraven. Vsi so brez prigovora sprejeli ta načela in jih z odobravanjem pozdravili. »Črne bukve« postale so za liberalce programatične! Pa vendar še zabavljajo čeznje. To je črna nehvaležnost. Sinočnji »Narod« se v članku, ki ga je, če sodimo po njegovem duhu, ki ga nikjer ni, spisal znani dolenjski K. S., norčuje iz »Črnih bukev«. Morda jih bo sedaj, ko mu je dal gosp. Lenarčič dober vzgled, začel brati tudi K. S. Škodovalo mu ne bo. Ako pa sinočnji »Narod« pravi, da si Lenarčič ni ničesar izposodil od »klerikalcev«, ker so ti »reveži«, smo mu sedaj dokazali, da je najnovejši liberalni socialni program vže davno bil začrtan v knjigi enega teh revežev. Človek se pač nikdar ne izuči in posestniki tako bogatih programov, kakor so naši liberalci, tudi včasih blagohotno pogledajo v našo revščino. Ako nam zato potem zabavljajo, kakor dela »Narod«, nas to ne jezi. Star pregovor pravi, da kedor zabavlja, kupuje. Ali si pa tudi samo izposoja.

vsa le o celokupni desnici. Le Poljaki delajo v tem pogledu »častno« izjemo, bržkone zato, ker je stalo v brzojavki ime viteza Jaworskega. Le pogledimo, kaj piše krakovski »Czas«: Za poljski klub je cesarjeva brzojavka neomajen dokaz in najlepše spridevalo, da je po mnenju krone prav za prav le on pozvan izvrševati državne naloge in da se mu v tem oziru največ in pred vsem zaupa . . . Nadaljni razvoj dogodkov mora računati z dovršenim dejstvom, da je izvel volitve v delegacijo predsednik poljskega kluba in izvršilnega odbora desnice. — Kdor ve, da tvori poljski klub dobro četrtino desnice in da je poslanec Jaworski slučajno načelnik njenega izvršilnega odbora, bo našel, da »Czas« malo preveč pretirava.

Državni zbor prične prihodnji ponedeljek zopet z rednimi sejami, in zasedanje se bo nadaljevalo, ako ne pride vmes kaj izvanrednega, do božičnih počitnic, ker tudi bodoče zasedanje delegacij ne bo oviralo državnoborskega delovanja. Pred ponedeljkovo sejo imajo vse parlamentarne stranke svoja posvetovanja, pri katerih bo zopet razgovor o »položaju«. Pred vsem se bo v teh klubovih sejah razmatrivalo vprašanje, kako stališče naj zavzemajo proti v kratkem predloženemu proračunu oziroma budgetnemu provizoriju za prvo četrtletje prihodnjega leta. Razni klubi se izrekajo že sedaj proti dovolitvi provizorija, vendar pa je še prav malo gotovosti, kako se stvar razvije. Največ dela bodo imeli prihodnje dni razni odseki, posebno finančni in tiskovni, kateri poslednji se loti takoj predloge glede odprave časniškega in koledarskega kolka. V plenumu zbornice bode najprej na dnevnem redu razprava o odpravi oziroma omejitvi paragrafa 14, potem razprava o odgovoru justičnega ministra na interpelacijo glede izgrediv v Olešovu in Všetinu, nato pa slede ministrske zatožnice in razni nujni predlogi. S to stvarino se bo zbornica zabavala malone celi mesec november ali pa še dalje. Tratil se bo toraj dragi čas z zadevami, od katerih volilci ne bodo imeli prav nobene koristi.

Češt in opozitcija. Češki narod v vseh svojih slojih se pripravlja na odločilen boj proti ponemčevalnemu načrtu Claryjeve vlade. Kar se tiče Češke, je organizacija v tem smislu že do cela dovršena. Sedaj je na vrsti še Moravska, ki pa že sedaj ni držala rok križem. Tu se je postavila že posebna komisija, v kateri so poslanci Stransky, Sileny, Perek, Pražak, Koudela in Zacek. Na povabilo poslanca Stranskega se snide ta komisija danes v posvet. Z vso silo se hočejo v prvi vrsti potegniti za pravice češkega jezika pri sodiščih. Tem povodom se tudi poroča, da se nekatera češka sodišča prav nič ne ozirajo na najnovejši ukaz pravosodnega ministra, marveč uradujejo nadalje neovirano v češčini. Kako se bo pokazal ta skupen korak v zbornici, to je še tajnost, katere češki voditelji ne izdajo.

Obisku ruskega carja v Potsdamu se pripisuje v ruskem in francoskem časopisju izredno velika važnost. Car bo ostal celi dan 8. novembra kot gost nemškega cesarja. Posebno važno je pa to, da se tedaj sestane tudi grof Muravjev

in Bülow, ki gotovo ne bode ta govorila samo o vremenu. Ruski zunanji minister bo poročal o dogovoru z ministrom Delcassejem. Nemški listi hočejo dosedaj označiti vse to kot goli čin uljudnosti, a imajo pri tem svojem poslu prav malo sreče. Anglija se še vedno tolaži z napovedanim obiskom cesarja Viljema, tega pa seveda v javnosti nočejo razmotrivati, da se izvrši ta obisk še le po dogovoru z ruskim carjem.

Simpatija cele Evrope za Bure grozno peče angleške vodilne kroge, da, bržkone mnogo bolj nego porazi sami. Da simpatizujejo z Buri Nizozemci in Vlanci kot sorojaki transvalskih Burov in Oranžcev, je Angležem popolno umljivo, tudi simpatije ruskega naroda bi kramarji že še prenesli, dobro vedo, da Anglija še nikdar ni mogla računati na prijateljstvo Rusije, da pa se v nemajo za Transvalce in Oranžce tudi druge evropske države, posebno pa Nemčija in Francija, to pa presega že vse meje. Radi bi se Angleži temeljito znesli nad temi nevhvaležnimi sosedi, a manjka jim primernih sredstev in močij, zato so nastopili pot preziranja. »Velika Britanija je zvišena nad takim poniževanjem inozemstva«, piše »Daily Telegraph«, kdor pa prebira uvodnike ostalih angleških časnikov in pozna javno mnenje angleškega ljudstva, je prepričan, da je ravno nasprotno resnica.

Tedenski koledar.

Nedelja, 5. novembra: 24. pobink., evang.: Vihar na morju, Mat. 2. Emerik, vojv. — Ponedeljek, 6. nov.: Lenart sp. — Torek, 7. nov.: Prosdoci šk. — Sreda, 8. nov.: 4 venčani mučenci. — Četrtek, 9. nov.: Božidar m. — Petek, 10. nov.: Andrej Avel sp. — Sobota, 11. nov.: Martin šk. — Solnce izide 10. nov. ob 7. uri 1 min., zaide pa ob 4. uri 29 min. — Lunin spremeni: Prvi krajec 10. nov. ob 2. uri 33 min. popoldne. — Musica sacra v nedeljo, 5. nov.: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Maša v F-dur z l. Feliks Uhl, graduale A. Foerster, ofertorij Jan. Pogačnik, Te Deum J. B. Molitor. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Missa in honorem sanctae Caeciliae v B-dur, graduale »Justus ut palma« z l. F. Ferjančič, ofertorij »Veritas mea« M. Brosig

Dnevne novice.

V Ljubljani, 4. novembra.

(Vseslovenski delavski shod,) ki bo spopolnil krščansko-socijalno organizacijo, se bode vsekakor vršil o Božiču v Ljubljani. V četrtek je imel pripravljani odbor prvo sejo pod predsedstvom dr. Kreka. Prihodnji teden dobe krščansko-socijalna društva in tudi razni naši somišljeniki vabila in potrebna pojasnila. Kdor bi želel kakih podatkov, naj se obrne do č. gosp. Luke Smolnikarja, stolnega vikarja v Ljubljani. S sklepi vseslovenskega delavskega shoda se bode pričela nova doba krščansko-socijalnega gibanja mej Slovenci. Važnost vseh obravnav zahteva, da se somišljeniki shoda udeležijo v najobilnejšem številu.

(Alfred grof Coronini) je odložil svoj mandat za državni in deželni zbor. V včerajšnji »Gorici« objavlja odprto pismo, v katerem piše mej drugim: »Neznosni politični odnosi sploh, posebno pa oni v naši ožji domovini, katere je povzročila gospodovalnost, pohlepnost in domišljavost pojedinih oseb, se mi tako gabi, da sem sklenil z ozirom na svoje itak šibko zdravje in na potrebo pokoja, da se političnemu delovanju povsem odpovem, in to tem bolj, ker sem prišel do prepričanja, da vse žrtve, katere bi tudi še dalje v svoji dosednji lastnosti prinesel slovenskemu narodu, bi nič ne koristile, dokler perfidno počenjanje in vedenje nekaterih maloštevilnih spletkarjev in zdražbarjev pri nekotih rojakih ne le ne nahaja odločne zavrnitve, marveč jim celo ugaia, in da mora torej dalje trajati razpor, kateri vsled negotovega položaja, v kojem se nahajajo Slovenci v naši deželi, več kot zadostuje, da zapreči tudi najboljše namene njihovih zastopnikov ter da jim stori nemogoče vsako uspešno delovanje!« — Pol. društvo »Sloga« pa ob enem v »Gorici« pozivlja volivce grofa Coroninija, da mu izražajo zaupanje ter ga naprosijo, naj še nadalje obdrži svoj mandat. Mi se popolnoma pridružujemo tej želji, kajti grof Coronini je s svojim vplivom mnogo koristil slovenskemu narodu na Goriškem. Jako dvomimo, da bi goriški Slovenci mogli grofu Coroniniju dobiti boljsega naslednika. Zato je skrajno ostudno in nevhvaležno, kar tem povodom piše »Soča«, rekoč: »Tako daleč Slovenci še nismo, da bi bila naša prihodnost zavisna od jednega grofa, ki ne pozna ne našega rodu, ne jezika, ne naših potreb!« Tako piše ista »Soča«, ki še pred nedavnim časom ni mogla prehvaliti grofa Coroninija. Iskreno obžalujemo, da iz same zavisti nekateri rojaki pobijajo svoje najboljše može in nasprotniku dajejo orožje v roke.

(Javne predavanje.) Prihodnjo sredo bode v veliki dvorani Katoliškega doma predaval č. g. kanonik Sušnik »O zvedoslovju« s posebnim ozirom na 13. novembra. Vstop prost. K obilni udeležbi vabi odbor Slovenske krščanske socijalne zveze.

(Slovenski krščansko-socijalni program) je vzeti iz liberalnega in socijalno-demokratskega programa. Tako pravi »Narod« dne 3. t. m. Ali ima med svojimi bralci res same popolne nevedneže v socijalnem vprašanju? Ali ni nikogar med njimi, ki bi se bil pečal z zgodovino socijalnih programov? Ali so res »Narodovci« tako malo podučeni, da ne vedo, na kaj se opira naš kmečki in rokodelski program, da so ideje, ki so mu podlaga, povzete iz prejšnje krščanske dobe? In delavski program? Od »splošne volivne pravice« do posamnih točk »delavskega varstva« je že Ketteler ves delavski program razvijal ob času, ko se še ni sanjalo socijalnim demokratom o kakem skupnem programu, ko so se med delavci širile samo še abstraktne ideje o »složnem boju«, o socijalni revoluciji in drugih sanjarijah Marxove šole. Učit se pojte, potem boste sposobni, da boste govorili o taci stvareh!

(»Narodov« napad na družbo sv. Cirila in Metoda.) Iz Trsta se nam piše: Po Trstu leti sum,

Po bitki v Narodnem domu.

Spomini iz gorenjskega vlaka dne 26. okt. v žel. vozu št. 1313.

Gosp. vrednik! Ne pobit, pač pa ponosen sem stopal dne 26. t. m. po bitki v Narodnem Domu skozi nekdanjo »Blatno vas« na južni kolodvor, da me odpelje lukamatija nazaj na Gorenjsko. Zakaj ponosen po zgubljeni bitki? Zato, ker smo Gorenjci največ pristnih »svedrcev« poslali na sklep občnega zbora kmetijske družbe, ki je letos kakor kako zasedanje državnega zbora trajal od 13. julija do 26. oktobra, tedaj nič manj nego 3 mesece in 13 dni. Prav malo je manjkalo, da svedroci gorenjskih podružnic niso zmagali gorenjske inteligence, ki je tudi ta dan, kakor navadno, obstajala iz vatlarjev in birtarjev, iz učiteljev in demokratov, iz mladih Slovencev in starih nemškutarjev. In to je zelo pomenljivo za nas in za g. Murnika in g. Pirca. — Kakor se mi je zatrjevalo, ste Vi Ljubljancje, ki ste se pa — memogrede povedano — s svojimi 50 možmi prav slabo držali, pred bitko takole računali: Gorenjska je za nas izgubljena, gori je tekla zibelka Murnikova, gori ima Pirc že krasno vilo ob obalih bo-

hinjskega jezera. Dolenjska je naša, Notranjska bo polovičarska. Murnik in Pirc sta pa upala, da Gorenjska ne pošlje nobenega svedrca v Ljubljano. A grozno ste se motili Vi in Murnik in Pirc. Z Gorenjske je bilo svedrcev največ, z Dolenjske primeroma najmanj. Slana novomeškega Koreljna jih je posmodila.

Zakaj smo pa tudi Gorenjci pogoreli za par glasov, naj Vam povedo sledeči spomini, katere sem točno zabeležil takoj v železničnem vozu št. 1313. — Res nesrečna številka obstoječa iz dvakrat nesrečne št. 13. In jaz sem imel smolo, da sem se dne 26. okt. z Gorenjske in na Gorenjsko vozil s to številko. Veste, g. vrednik, odkar se je znani Bl. Ravnik morda ravno v tem vozu vozaril po Gorenjskem, postal sem nekam boječ in nezaupen v železničnem vlaku. Ko me je tedaj sprevodnik tudi nazaj grede porinil v voz z dvojno trinajstico, pogledal sem nehoti plaho po sopotnikih. Joj! Jaz klerikalec sam — v sredi liberalcev in socijalnih demokratov. Če me danes ti spoznajo, ne bo dobro. Tedaj klobuk na nos, ovratnik čez ušesa, govoril ne, poslušal, gledal in pisal bom. Kaj sem videl in slišal?

Znani demokrat je svojim tovarišem kazal

kos železa na vrvi, češ, to sem imel danes za klerikalce pripravljeno, s tem bi bil udrihal po njih glavah, ko bi bili zopet kot 13. julija večino imeli. In mož je bil tak, kot si je moja domišljija naslikala Ravnika. Nikar mi tedaj ne zamerite, g. vrednik, da sem v tistem trenutku Boga hvalil, ker klerikalci nismo imeli večine, kajti zdrava in cela glava mi je mnogo ljubša, kot tomaževa žlindra, katero bi bili v slučaju zmage za 39 kr. ceneje dobivali od slav. kmetijske družbe. — Sreča za me, da je demokrata preobladal sicer dobrovoljni načelnik lancovske podružnice, pod katero spada tudi gorenjski viduapolis, nekdanj nemškutarska, sedaj napredno probujena — Radovljica. In pomilovalno se je g. načelnik ozrl na najnovejšega radovljiškega meščana Fürsagerja, češ, kaj bote vi purgarji, ker še svoje podružnice nimate. Jaz sem vaš načelnik. Nas Lančovljane je preteklo nedeljo Murnik obiskal, vas Radovljičanov ne, dasi je vaš rojak in ste ga vi že tolikrat volili v deželni zbor. G. svetnik, to je mož, radodarnih rok! Podaril nam je 80 gld. v splošno dobre namene. Njemu na čast smo v nedeljo streljali, ne pa tistemu Kroparju, ki se je slučajno memo Piža peljal. Danes pa, kakor vidite,

da je gonjo zoper šolske sestre, ki izvrstno delujejo na naši šoli družbe sv. Cirila in Metoda, pričela oseba, katera stane družbo na leto mnogo stotakov. Ista oseba je šolske sestre že mnogo krat zmerjala z »babami«. Ker so tržaški Slovenci s sestrami jako zadovoljni, je omenjeni sum opravičen. Zanimivo je pa, da isti »Narod«, ki se je hudoval že večkrat nad katoliško-narodno stranko, da je družbi bila nasprotna, sedaj sam uničuje veljavo družbe, ko priobčuje kukavice dopise, obstoječe iz neresnic in sumničenj. Pravi, da bi se z odstranitvijo šolskih sester prihranilo 11.000 do 12.000 gld., resnica pa je, da so sestre ceneje učne moči, kot svetne učiteljice. Trdi se dalje v »Narodu«, da je šolsko poslopje pri sv. Jakobu stalo nad 40.000 gld., v istini je pa s popravami vred stalo le nekaj nad 20.000 gld. Omazati hoče dopisnik s tem odbor tržaške moške podružnice, ki je nasvetoval glavnemu odboru družbe nakup in prezidavo šole, a brez vzroka. Peče dopisnika tudi, da dobiva v prostih urah v šolskem poslopju streho »Marijina družba« in obrtno nadaljevalna šola, Tržačanov pa to ne peče, ampak jih le veseli. — »Narod« naj neha s podobnimi napadi, ker to družbi škoduje. Če že hoče kaj pikantnega pisati, naj rajše sporoči, kako je neka kranjska gospodična s solznimi očmi iskala šolskega vodjo. Tržaški vrabci že čivkajo o tem škandalu.

(Seja društva za krščansko umetnost) v Ljubljani dne 2. novembra je bila zelo zanimiva, ker so se pretresali načrti za novo cerkev v Gradu (Bled). Predsednik kanonik Smrekar je v temeljitej razpravi ocenil vse načrte, katerih je pet. Najprej je določil velikost novi cerkvi, ki ne sme biti manjša nego 800 m². Radi tega se ne moreta vpoštevati Jeblingerjeva načrta, pa tudi ne Fialov načrt. Prva se ozirata na preveliko cerkev, poslednji pa na premajhno. Najbolj se ugaja glede na velikost, praktično stran in lepoto načrt slavnega arhitekta barona Schmidta. Nekoliko preveliko cerkev ima tudi ta pred očmi, pa sicer ustreza bolj potrebam tamošnjega kraja, zlasti če se še oziramo na večji naraščaj ondotelega prebivalstva. V tem oziru soglašata tudi knezoškofijski konzistorij z govornikom, da se lahko brez premisleka izbere Schmidtov načrt glede na velikost cerkve. Nekoliko bi se moral spremeniti pa tudi ta načrt, da bo ustrezal popolnoma vsem zahtevam. 1. Zvonik naj se toliko poviša, da pridejo line čez podolžno cerkveno streho, sicer se ne morejo zvonovi svobodno razlegati. Že sedaj so stene zvonikove prazne, potem se bo ta nedostatek še bolj čutil; radi tega naj se napravi zvonik bolj členovit, kar se lahko doseže z oknom, ki bo hkratu razsvetljevalo oratorij. 2. Prostor pod korom je pretemen, stopnjice na kor preozke; oboje se lahko popravi. Vhod naj bo ob straneh cerkve. 3. Zakristija mora biti na jugu, da ostane suha. Posledica tega pa zahteva prižnico na isti strani, kar nikakor ne nasprotuje liturgijskim določilom. 4. Ob stranskem vhodu naj bodo dvojna vrata, da ne bo prepaha, zato naj se pristavi prizidek.

peljal sem 16 mož v Ljubljano, da ostane gosp. Murnik z našo pomočjo še nadalje kmečki predsednik. Tudi vi, Radovljčanje ste morali z menoj, ker sem vaš načelnik, če tudi od Murnika niste dobili počenega groša. — In ostrmeli so radovljiški purgarji in premišljevali so, zakaj se je pokazal ravno sedaj pred sklepom občnega zbora tolikega kmečkega dobrotnika, zakaj da tudi v Radovljici ne skliče shoda, na katerem bo poročal, kaj da je že vse za mesto storil. Vsaj bi mu tudi Radovljčanje tako radi privoščili — par strelcov. — Jaz pa, g. urednik, sem vedel, odkod Murnikova dobrotljivost, a povedati se nisem upal. Demokrata sem se bal. — In govorili so g. g. načelniki begunjski, leski in dovčanski ter zatrjevali, da so njihovi člani v »Narodnem Domu« danes oddajali samo nedolžno-bele glasovnice, kajti tudi do njih se je g. Murnik ponižal, tudi nje obiskal, tudi njim prijateljski roke stiskal. — Splošna pohvala in navdušenje!

Le blejski g. načelnik in njegov oproda g. Repek sta bila nekam potrta. Moža sta imela sicer lepo število članov v Ljubljani, a 40, kakor sta obljubovala na zaupnem shodu v Lescah, toliko jih pa ni bilo. Stela sta svoje zveste in naštele pred »Figabirtom« nekaj več ali maj kot — 30.

5. Oratorij naj se pomakne više in napravi okno, kakor smo prej omenili. Važno je vprašanje o starih gotičkih slikah. Nekaterim je mnogo ležeče na njih ohraniti. To se lahko zgodi, samo, da ne sme radi njih cerkev trpeti. V novi cerkvi ostanejo lepe ploskve nerazdeljene. Na te ploskve naj se prenesejo stare slike. Stroške seveda ne prevzame cerkev, ampak morda drugi zanimajoči se krogi na pr. osrednja komisija za ohranitev umetnin in davnin. V teh ozirih se da načrt spopolniti kakemu večaku, in bo popolnoma ugajal. — Kanonik Sušnik stavi kratko vprašanje radi poprave zvonika pri župni cerkvi v Škofji Loki. Izrekla se je naposled še zahvala č. g. župniku v Črnučah za darovani gotički kelih iz leta 1540. in določil nakup neke knjige.

(Višjesodnim predsednikom v Trstu) bo imenovan sekcijski načelnik v pravosodnem ministerstvu dr. Ferd. Schrott, ki je bil svojedobno že državni pravnik v Trstu.

(Umrl) je 31. oktobra v Dolini pri Trstu ondotti župnik in dekan g. Ivan Varl na nagloma vsled bolezni na nogi. — Pokojnik je bil blag duhovnik in vzoren Slovenec ter ga bodeta težko pogrešala cerkev in narod. — Naj počiva v miru!

(Osební boj.) V trenutku, ko Malovrh s svojo kompanijo najnesramneje napada osebe krščanske stranke, ko niti škofu ne prizanaša, ko je ravno dovršil najostudnejše in najpodleje 14dnevno napadanje osebe dr. Šusteršiča, si upa isti Malovrh v »Novicah«, katere urejuje poleg »Naroda«, pisati članek, v katerem hinavski obžaluje, da je med Slovenci osebni boj bolj razširjen, kakor kjerkoli drugod, in da je posebno priljubljen pri tistih, katerim ga katoliška cerkev in njega vladar najstrožje prepoveduje. Isti Malovrh, proti katerimu komaj branimo osebe naše stranke, katere dan za dnevom kakor nadražen sultan napada v »Narodu«, si upa zapisati v »Novicah« naslednji stavek: »Bojevanje z osebnostmi se nikdar in nikjer ne smatra za moralno in dostojno, pač pa je dokaz nemoralnega mišljenja in pomanjkanja osebne dostojnosti«. — Ne verjel bi človek, da se drzne taka brezmejna hinavščina hoditi po dveh okoli in sploh še kako besedico ziniti o moralnem mišljenju in osebni dostojnosti.

(Razkrinkane laži.) »Narod« pravi na naš torkov članek, da je »slej kakor prej nerešeno vprašanje, kdo je Ferjančiča obrekoval«. Dokazali smo, kakor sodimo, da ga nihče ni obrekoval, torej samo po sebi odpaše »nerešeno vprašanje«: kdo. Sicer pa je »Narodovo« priznanje dosti dragoceno. Da bi »Narod« očitno priznal svoje laži in grde spletke, tega od lista, ki ga inspirirata Penizek in Malovrh, ne moremo pričakovati! Prav veliko je, da je »Narod« prisiljen priznati vsaj to, da ne ve, kdo je Ferjančiča obrekoval. Doslej je vedno kričal o razkrinkanih izdajavcih, sedaj popadel dr. Šusteršiča, sedaj katoliško-narodno stranko,

Na Bledu se je vgnjezdila tista preklicana f... zadruga. Kamor se pa ta nebidigatreba zaseje, tam ima načelnik kmetijske podružnice velik križ. Njegov vpliv se topi liki snegu na pomladnem solncu. Kmalu je zadruga ljubša kot podružnica. Zakaj — to kmet sam najboljše ve. Tako sta modrovala g. načelnik in g. Repek. Prvi je brke nategaval, drugi jih je iskal pod nosom. Smilila sta se pa oba — meni klerikalcu.

Tako modruje, danes po bitki v »Narodnem Domu«, tudi Vaš dopisnik, g. urednik. Somišljeniki radovljiškega okraja! Kjer še nimate zadrug, osnujte jih! Kadar jih boste imeli, bodo načelniki podružnic in g. Murnik in g. Pirc kmalo generali — brez vojakov. Poglejte Gorjance, ki imajo posojilnico in zadrugo! Vsi so bili na naši strani — samo g. nadučitelj — proti nam. Izborna disciplina zavednih kmetov! Poglejte Mošnjane in Bohinjce, kjer delujejo posojilnice in zadruga. Može so stali na naši strani. Iz občin pa, kjer ni gospodarske organizacije, rekrutirala se je Murnikova in Pirčeva garda. To je pomenljivo, gospodje! Ta tok moramo vstaviti! Na občni zbor kmetijske družbe ne hodimo več, za osnovalni shod slovenske osrednje zadruge bodimo pripravljeni vsaki dan. Naj se prav kmalo porodi! (—)

sedaj zopet naše poslance. To priznanje je zopet lep dokaz, kako podel je »Narod«. Če mu kdo ni ljub, ga obrekuje; če svet odkrije grdo obrekovanje, ga sumniči; če se mu tudi sumničenje izjalovi, pravi, da so bile informacije netočne in da je »še nerešeno vprašanje, kdo je pravi storilec tiste (izmišljene!) smradljive grdobije«. Čeden list!

(Slovenci na Vestfalskem.) Berolinskemu socijalno demokratskemu listu »Vorwärts« pišejo iz Bochuma: »V časopisih napovedani inozemski rudarji (Kranjci) so že deloma semkaj dospeli; v rudniku »Osterfeld« so jih 120 nastavili, katerim so obljubili kot vado 4½ do 5 mark plače za sklad; njih prihod pa je povzročil med domačimi delavci posebno gibanje; dne 15. oktobra namreč je odpovedalo, kakor poroča »Bergknappe«, samo v osterfeldskem rudniku 146 mož delo. To je pač dokaz, kako neznosne morajo biti razmere tamkaj. Mesto da bi »patriotični« posestniki rudnikov skrbeli, kako bi z lepa izboljšali delavcem položaj, odslavlajo Vestfalce domačine in nadomeščajo izgubljene delavske moči z inozemci. Lahko si mislimo, kaka usoda čaka slovenske rudarje v teh odnošajih. Svarimo slovenske rudarje, naj se ne dajejo od brezvestnih agentov najemati, da bi plače zniževali v Nemčiji.« „Gr. Vlkšbl.“

(Duhovniki lavantinske škofije na visokih šolah.) V Rim je poslal mil. knez in škof Napotnik abiturienta Franca Lukmana, da dovrši na zavodu Ungarico-Germanicum modroslovne in bogoslovne študije. V Rimu so torej sedaj trije Slovenci iz lavantinske škofije: g. Anton Jerovšek je kapelan v Animi in študira pravo, g. Avgustin Stegenšek je v Campo santo dei tedeschi in študira starinoslovje in g. Lukman. Razven teh gospodov še študirajo izven škofije in sicer na Dunaju bogoslovje g. Jožef Hohnjec, modroslovje gosp. Jožef Kržišnik.

(Poštenjaki mej celjskimi Nemci.) Kakošnih nazorov so Nemci v Celju gledé izpovedanja in pričevanja pri sodišču, kaže jako dobro sledeči slučaj: Trgovec z modnim blagom Kuttler, mož nemškega mišljenja, je napravil približno pred 10 meseci konkurz. Govorilo se je takrat mnogo o »goljufijah« in zametanju blaga. Sodišče je začelo preiskovati, kdo je od Kuttlerja jemal blago na debelo in po nizkih cenah. Vprašan je bil o tej okolnosti tudi Franc Karbeutz (sicer Karbevc) hud Nemec, a on je kljub trikratnemu zaslisanju tajil, da ni ničesar od Kuttlerja kupil. Pri današnji razpravi je pa sodišče dognalo, da je Karbeutz vendarle kupoval od Kuttlerja, in ga obsodilo v četirimesečno ječo poostreno s postom, Kuttlerja pa v trimesečen zapor. Jako značilen je zagovor Karbeutza, ki pravi, da je zato tajil, da ni bil Kuttlerjev odjemalec, ker se je »ženiral« in ker bi mu s tem narastla škoda na poštenju in premoženju. — Tu se pač vidi, s kakimi poštenjaki se imajo v svojih pravadah z Nemci boriti celjski Slovenci.

(Slovenska trgovina v Celju.) Velevažna za celjske in sploh spodnještajarske Slovence je ustanovitev zadruge ozir. delniške družbe za vzdrževanje železne trgovine. Sedaj je stvar že gotova in pokupljene so že skoraj vse izdane akcije. Skrbljeno je tudi že za dobre poslovodje in agente, tako da ne bo treba več nositi Slovincem svojega denarja objestnemu Rakužu in Radakoviču. To je obrt, ki se najbolj rentira, ker je treba močne gmotne podlage in je torej konkurenca izključena. Ozirati se je tudi bilo na to, da je večina Rakuževih in Radakovičevih odjemalcev odločno slovenskih, ki so pri teh samo za to kupovali, ker drugje niso mogli. — Morda bo koga zanimala tudi sledeča dogodbica, ki je v zvezi z navedeno železno trgovino. Za trgovino in skladišča se je določila prej dr. Srebretova hiša na Graški cesti; ker bo stvar osnovana na široki podlagi, bo treba tudi mnogo prostorov, vsled česar se je vsem strankam te hiše odpovedalo, istotako tudi neki — gđ. Ani Sadnik ali Zadnik (prvo je gotovo boljše kot drugo), ki prodaja in izdeluje modne stvari slovenskim, kakor nemškim damam. Pripoveduje se sedaj po Celju, da se je ta gospica obrnila v svoji zadregi na znane Oechsle, da ji pomore dobiti prostor v Švabovi hiši, kjer je bil doslej Slovenec g. Hočevnar, stisnivši Oechsleu nekaj bakšiša v njegove »čiste«

roke. V resnici, g. Hočevar je dobil sodnijsko od-poved in si mora iskati novih prostorov, kljub temu, da je izdal za adaptiranje sedanjih prostorov, kjer je še-le okoli pol leta, okoli 200 gld. Tako se izkorišča slovenska dobrodušnost. Znameniti bodo prizadeti Nemci to tajili, a pribiti moramo že sedaj, da je to po mestu obča govorica, za ka-tere resničnost ne jamčimo, vendar pa ji verja-memo po reku »Publica fama non semper vana«.

(Izvolitev dr. Ferjančiča v delegacijo.) Zadnji »Vaterland« objavlja dopis iz Ljubljane o izvolitvi dr. Ferjančiča v delegacijo, ki pride do zaključka, da dr. Ferjančič najbolje stori, ako ne vsprejme te izvolitve, ker so se vsled razbite sprave raz-mere doma popolno spremenile. — Temu na-sproti konstatujemo, da so se katoliško - narodni državni poslanci kakor vselej tako tudi pri tej vo-litvi držali načela, da naj se slovenska delegacija na Dunaju zjedini, ter da so zato volili dr. Fer-jančiča, ker je bil on letos po dogovoru na vrsti; zato se tudi ne strinjajo z mnenjem, izraženem v dopisu.

(Duhovniške s. remembe v lavantinski škofiji.) C. g. Jožef Kardinar, veroučitelj na samostojnih slovenskih gimnazijskih razredih v Celju, je na-meščen kot veroučitelj na višji gimnaziji v Celju. Na samostojne slovenske gimnazijske razrede pride č. g. A. Cestnik, dosedaj mestni kapelan v Bre-žicah. Za Brežice je nastavljen č. g. Franc Lom, dosedaj v začasnem pokoju.

(Semenj za sadje in vino) je priredil graški občinski svet. V prostornih lopah imajo sadje in vinorejci svoje pridelke razstavljene. Kupci imajo priliko kupovati naravnost od proizvajalcev. Tudi iz južnega Štajerja je prišlo na ta trg dosti vina in sadja. — Kdaj ponudi naš ljubljanski občinski svet tako priliko našim kmetom?

(Zmota.) Te dni je hodil po Ljubljani neki Žid v kaftanu. Raznesla se je po mestu novica, da je ta Žid Penizek, ki je osebno prišel dr. Tav-čarja in Malovrha instruirat, kako naj lažeta v »Narodu« zoper dr. Šusteršiča. Nekateri so že mi-slili, da bo trg. pevsko društvo priredilo židov-skemu junaku dneva pevski večer v »Narodnem Domu.« A bila je zmota. To ni bil češki Žid, ampak poljski, ki je prišel v Ljubljano po »G-chäftu.«

(Državna podpora.) Poljedelsko ministerstvo je dovolilo kmetijski podružnici v Vinici 400 gld. podpore za razširjenje trtnice.

(Razširjenje domobranske vojašnice.) Minister-stvo je odobrilo stavbni načrt za razširjenje te vojašnice v svrhu premestitve tretjega bataljona in štaba iz Celovca.

(O delovanju gospodarske zadruga v Sinčiči-vasi) smo nekoliko že poročali in zlasti obširneje pisali, kako je začela zadruga dne 11. t. m. de-lovati v Velikovecu, oziroma, kako se je tam godilo. A tudi prihodnji dve sredi godile so se tam prav zanimive, deloma prav smešne stvari. »Miru« povzamemo o tem: Kakor prvo, so bes-neli naši velikovski neprijatelji tudi drugo sredo, dne 18. oktobra, ko je naša podružnica v drugič prejemale blago. Župan Pinterič je poslal svojega policaja in ta je mogočno korakal po grebinjski cesti, ter je vsakemu kmetu zabranil s silo (!) ustaviti svoj voz pred našo hišo. Kar s silo torej častna gospoda hoče zabraniti, da naša zadruga ne bi mogla poslovati! — Ni manjkalo pri na-stopu strogega policaja tudi dosti smešnega. Pri-pelje svoje žito nek »bauernbundar« ter se ustavi nekoliko na cesti. Takoj je policaj pri njem ter ga hoče pognati naprej. A kmet, ne bodi len, se policaju moško odreže, pelje v zadržno hišo, se da vpisati za uda in pusti tam svoje žito! Tako naj bi storili brez strahu vsi kmetje-možje! — Omeniti moramo, da hujskajo zoper zadrugo zlasti tudi nasprotni, liberalni listi. »Fr. Stimmen« so prinesle prav strupen članek, ki grdi zlasti gosp. Podgorca. — Delovanje naše zadruga se lepo raz-vija; prvi dve sredi, dne 11. in 18. oktobra, pri-šlo je vkup 13 vozov, tretjo sredo že 23 in to zdaj že, ko se je še le malo kaj zvedelo o za-drugi, in ko nasprotniki delajo z vso silo, da bi ljudstvo odvrnili od našega zavoda, ter je mestni zastop velikovski postavil redarja pred zadržno hišo, naj odganja ljudi, ki hočejo pri zadru-gi obstati. Obsodili so potem g. Podgorca na 25 gl., ker je, kakor smo že zgoraj omenili, baje pre-stopil deželni stavbeni red, potem na 5 gld., ker je prestopil tržni red, navrh so ljubeznivi Veli-

kovčani začeli proti tistemu gospodu še tretjo preiskavo zaradi prestopa tržnega reda in pri c. kr. okrajnem glavarstvu so vložili tožbo, da zadruga po cestah žito kupuje brez trgovske obrti. Seveda je vse to postopanje več kot smešno; vseh vsega tega je samo, da ljudje o zadrugi še več izvedo in da jih še več pride k nam. Kmetje so tokrat kar odločno začeli voziti v hišo in smejali so se čuvaju javnega reda, ki je ves zelen sprehajal se po cesti sem ter tja. Drugi so prišli povpraševat, kako je kaj z zadrugo? Ko se jim je stvar razložila, so z veseljem obetali, da pridejo vsi. Prišli so tudi Nemci, katoliški možje, povpraševat in so obljubili, da pristopijo k nam. Srečali smo kmeta zadržnika nemškega »Lagerhaus-a«. »Z našim ni nič«, je dejal, »je že dol, Slovenci držijo vkup, mi smo že pri kraju«. To so besede in nade nasprotnikov slovenskega katoliškega ljudstva. V neki gostilni pa so sedeli gospodje vkup, in njihovi govornik je dejal: »Es ist zum Verzweifeln« (»obupati je«), morebiti res, a zdaj smo še le v začetku. Iz tega sledi zopet nauk: »Kmetje! svoji k svojim!« — Zaupajte zadrugi, ki se začne sijajno razvijati! — V po-jasnilo moramo pa še enkrat povedati, da za-druga ne kupčuje z žitom, da ona spre-jema le blago od udov, da ga zanje prodaja. Na-sprotniki so tudi že hoteli nas zasačiti. Prišel je v sredo pozno opoludne kmet z dvema vrečama k zadrugi: »Kupite to žito«. Povedali smo, da ne kupujemo žita. On je trdil, da žito ni njegovo, zadruga pa je slutila, da so ga nasprotniki navlašč poslali, da bi imeli vzrok za novo tožbo.

(Čiščenje volnene robe v domobranski vojaš-nici.) Upravna komisija za 3. in 4. bataljon c. kr. domobranskega pešpolka štev. 4 poroča trgovski zbornici, da bode 14. novembra 1899, ob 10. uri dopoludne v deželnobrambski vojašnici v Ljubljani javna obravnava zaradi zagotovitve čiščenja volnene robe z valjalnico in posteljne oprave s pranjem in krpanjem za čas od 1. januarja do 31. decembra 1900, pri ugodnih cenah tudi za daljšo dobo, in sicer potom ustne ali pismene po-nudbe. Natančnejši pogoji se lahko vsak dan od 8. do 12. ure dopoludne in od 2. do 5. ure po-poludne v upravni pisarni zgoraj imenovane ko-misije vpogledajo.

(Dobavni razpis.) C. kr. ministerstvo za do-mobran namerava za leto 1900 en del potrebnih oblačilnih in opravnih predmetov pri malih obrt-nikih zagotoviti. Izmed predmetov, katere je do-baviti, se posebno na sledeče opozarja: bluže, dolge hlače, ulanke, kratke hlače za konjike, pa-sove iz volne, čevlje, škornje, jermena za hlače, za puške in druga jermena, uzde itd. Ponudbe morajo po predpisanem uzorcu najkasneje do 15. decembra 1899 do 12 ure opoludne dospeti na ministerstvo za domobran. — Ravnateljstvo srbskih državnih železnic potrebuje 680 hrastovih hlodov, 2000 hrastovih in 4500 jelovih desk raz-lične dolgosti, širokosti in debelosti. Ponudbe je do 13. novembra 1899 vložiti. Podrobnejši pogoji in vzorci se vpogledajo pri trgovski in obrtni zbor-nici v Ljubljani, kjer se tudi na zahtevanje vsa-kemu dopošljejo.

(Razpisane ustanove.) Od prvega semestra šolskega leta 1899/9000 dalje se bodo podelile nastopne ustanove: [Dalje.] 9. Ustanova Marije Hudovernik letnih 68 gld. 60 kr. za sorod-nike ustanovničine od drugega ljudskošolskega razreda dalje do dovršenih študij, in kadar bi teh ne bilo, za učence iz Radovljice in potem s Kranj-skega sploh. Pravico predlaganja ima župnik v Radovljici. — 10. Prvo, drugo, tretje, deveto in enajsto mesto ustanove Martina Hočevarja po letnih 90 gld. za meščanske učence na Krškem iz krškega šolskega okraja, katerih roditelji ne stanujejo v mestu Krško. Pravico predlaganja ima ta čas gospa Jozefina Hočevar na Krškem. — 11. Prvo in drugo mesto na gimnazijalne in bogoslovne nauke omejene ustanove Matevža Justina v letnem znesku po 47 gld. 15 kr. Pravico do nje užitka imajo ustanovnikov sorod-niki, potem učenci iz Radovljice in naposled učenci iz ljubljanske škofije sploh. Predlagavec je knezo-škofijski ordinariat v Ljubljani. — 12. Drugo mesto od četrtega ljudskošolskega razreda na gimnazijalne in bogoslovne nauke omejene usta-nove župnika Antona Jakšiča letnih 67 gld. Pravico do nje užitka imajo najprej učenci iz Fare pri Kostelu, zlasti sorodniki ustanovnikov, potem

učenci iz župnij Banja Loka, Osilnica in iz župnij dekanata Semič, naposled učenci s Kranjskega sploh. Pravico podeljevanja ima vsakočasni župnik pri Fari pri Kostelu. — 13. Osmo mesto od srednje šole pričenski na posebne študije ne omejene usta-nove Janeza Kalistra v letnem znesku po 248 gld. Pravico do nje užitka imajo v prvi vrsti v sodnem okraju Postojina rojeni ubogi mlade-niči, potem s Kranjskega sploh, pri čemer imajo prednost tisti, ki študirajo v Ljubljani. — 14. Prvo in drugo mesto ustanove Matija in Fri-derika Kastellitza v letnem znesku po 30 gld. za učence iz ustanovnikovega sorodstva, zlasti s priimkom Kastellitz. Pravico predlaganja ima ta čas c. kr. višjega sodišča svetnik v p. Janez Castellitz v Gradcu. — 15. Prvo in drugo mesto ustanove Barbare Katzianer po letnih 69 gld. 14 kr. Užitek je omejen na študije v Ljubljani, in pravico do nje imajo učenci, ki so v glasbi izvežbani in imajo voljo sodelovati na koru mestne župne cerkve pri Sv. Jakobu v Ljubljani. (Dalje prih.)

(Izlet v Ljubljano) je naredila neka Trbovelj-čanka. Za njo je v Ljubljano prišlo naročilo, naj jo varujejo, da si ne vzame mladega življenja. Danes zjutraj je že sedela v mestni policijski stražnici, odkoder je morala nastopiti pot nazaj v Trbovlje. Denarja ni imela pri sebi, pač pa je v neki gostilni napravila nekaj dolga.

(Aretovanje.) Od deželnega sodišča v Ljubljani vsled hudodelstva težke telesne poškodbe zasledovani čevljarski pomočnik Jernej Garber je bil včeraj aretovan v Judendorfu na Šta-jerskem.

(Roparski napad.) Minuli torek malo pred polnočjo je napadla cigauska družba, obstoječa iz dveh moških in šest ženskih oseb, v Tihi dolini pri Mačkovcu žagarja Jožefa Molk iz Planine ter ga oropala in ga z nožem in kameni precej ra-nila na glavi in desni roki. Molk je imel pri sebi 9 gld. denarja. Orožnikom se je posrečilo zasačiti celo družbo in jo izročiti sodišču v Logatcu.

(Mrlič v škrinji.) Z Lloydovim parnikom »Habsburg« so pripeljali v soboto v Trst škrinjo, v kateri bi imelo biti »japonsko blago«. Ko so na carinskem uradu odprli škrinjo, našli so v njej rakev in v rakvi maziljeno truplo mlade ženske. Prijeli so oddajalca škrinje, ki se je tudi pripeljal s parnikom. Povedal je, da je truplo soproge nje-govega trgovskega druga v Manili. Pred smrtjo je izrekla željo, da jo pokopljejo na domačih tleh. Zaprl je rakev v škrinjo, ker je hotel nekaj pri-hraniti pri transportu.

(Grozen umor) se je izvršil te dni v Dinjanu pri Pulju. S prerezanim vratom so našli mrtvo 64letno B. Civitico. Umorila jo je njena sinaha, žena nekega brivca, z britvijo. Živeli sta z umor-jeno dalj časa v prepiru. Morilka se je sama pri-javila sodišču.

(Papir se podraži.) Avstrijski tovarnarji papirja se bodo v najkrajšem času združili v kartel, da povzdignejo ceno papirju. Tako se poroča z Du-naja.

(Premagan.) Laškega Žida Carduccija, ki je zložil »hudičovo himno«, v kateri se vrag hvali, da je premagal Jehovo, je zadela kap. Ne more več rabiti jezika in desne roke.

(Otroci pri dvoboju.) Dva gimnazijca gimna-zije v Jaslu v Galiciji sta se te dni dvobojevala. Petnajstletni fantiček je svojega trinajstletnega tekmeča nevarno ranil.

(Nesreča na železnici.) Na kolodvoru Thouars francoske Vendée-železnice sta trčila 2. t. m. ob 2. uri zjutraj dva vlaka. Ubita sta dva uslužbenca, deset oseb je pa ranjenih. Poslancu d'Ornano je odtrgalo obe nogi.

(Sejmi po Slovenskem od 6. do 11. novembra.) Na Kranjskem: 6. v Novem Mestu, Višnji Gori, Št. Jerneju, Kropi, Velikih Laščah, Mengšu in na Vrhniki; 8. v Ljubljani; 9. v Črnomlju; 11. v Moravčah, Dobrnichah, Št. Gothardu, Bučki, pri Fari, na Igu, v Lašičah, Boh. Srednji vasi, Razdrtem in Kranju. — Na slovenskem Šta-jerskem: 6. v Lesični pod Pilštanjem, v Bre-žicah, na Rečici, pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, pri Novi Cerkvi, v Sevnici na Dravi in pri Sv. Vidu pri Ptuj; 8. novembra v Ptuj; 10. nov. v Slov. Gradcu; 11. v Laškem, v Marenbergu, pri Sv. Mohorju, v Ormožu in Lipnici. — Na Ko-

roškem: 8. v Malborgeti; 10. v Starem Dvoru, v Zgor. Dravogradu in Paternijonu; 11. v Zgor. Beli in Šmartinu pri Beljaku. — Na Primorskem: 8. v Št. Lenartu pod Altano, v Kanalu in Kobaridu; 9. v Kokvi in Čubaru; 10. v Cevdatu in Komnu; 11. v Čubedu in Dolini

Društva.

(Izvanredni občni zbor kluba slovenskih biciklistov »Ljubljana« vršil se je včeraj zvečer ob 9. uri v spodnjih prostorih »Narodnega doma« ob precejšnji udeležbi. Pri otvoritvi zbora je podpredsednik gospod dr. Jenko navdušeno pozdravil zborovalce, v kratkih potezah je naslikal društveno delovanje. Poročili tajnika in blagajnika, ki sta bili temeljito sestavljeni, sta se vzeli na znanje in soglasno odobrili. Pristopilo je letos h klubu 47 novih članov, tako da šteje klub blizu 300 članov. Od 1. marca do 31. oktobra 1899 leta so znašala društvena aktiva 2825 gl. 86 kr., pasiva pa 2795 gl. 89 kr. toraj izkazuje društvo 29 gl. 97 kr. čistega dobička. — Na zborovanju je bila splošna želja slišati, naj se letos na dirkališču otvori drsališče, in naročilo se je novemu odboru, naj napravi — ako bode mogoče — zato potrebne korake. Mesto odstopivšega odbora izvoljeni so bili pri volitvi sledeči: predsednikom dr. Jenko, odborniki gg.: Koželj E., Devčič L., Barle Fran., Frelj L., Ver-nik D., Gombač Fran. dr. M. Grasselli, Zbrisaj Ant. Po dokončanem vsporodu je novoizvoljeni predsednik s krepkimi in navdušenimi besedami opominjal člene, naj se vedno večjo vnemo oprijemajo delovanja kluba, kajti le na ta način je mogoče doseči cilj do pravega sportnega življenja, katerega še ni dosegel vsled netaknega postopanja nekaterih členov. Zagotavljal je da bode odbor po moči se trudil za prosep kluba in vse storil, da zadovolji člene. Konečno je zaključil zborovanje in členi so bili z vspehom kluba popolno zadovoljni.

(Slovensko trgovsko pevsko društvo) priredi v nedeljo 5. t. m. ob 7. uri zvečer v »Narodnem domu« svojo društveno veselico z tako zanimivim vspehom. Ker društvo ni izdalo tiskanih vabil, povabilo je podpisano vodstvo ustmeno. Temu nas čestitamo vabilu odzivljemo se proseč č. gospe in gospice udinje naših ljubljanskih ženskih podružnic ter č. gg. člane moških podružnic, naj se v obilnem številu udeležijo te veselice omenjenega društva. Slavno »Slovensko trgovsko pevsko društvo« je s svojim rodoljubnim sodelovanjem pri naših družbinskih in podružničnih veselicah že mnogokrat dejansko dokazalo svoje simpatije do družbe sv. Cirila in Metoda. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Darovi.

Za Jeranovo dijaško mizo: Gdč. Jarčeva v Ljubljani 10 gl., g. I. Koblar, kapelan v Hrenovicah 5 gl., neim. 4 gl., za mesec november: G. A. Janežič, finančni komisar v Ljubljani 1 gl. 50 kr., g. I. Pintar, odv. solic. v Ljubljani 2 gl., g. prof. dr. J. Janežič 1 gl., odv. koncip. dr. J. Brejc 1 gl.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 4. novembra. Za načelnika proračunskega odseka Čehi kandidujejo poslanca Kaizla. — Prihodnjo sredo izroči finančno ministerstvo zbornici državni proračun.

Dunaj, 4. novembra. Uradno se dementuje poročilo nekaterih listov, češ da vlada ni priporočila v potrjenje volilne reforme za dunajsko mesto.

Dunaj, 4. novembra. Včerajšnja seja mestnega zbora je bila zelo viharina. Opozicijonalcu Foerster, Siegl in Mittler so provzročali vsakovrstne škandale mej sklepnim poročilom komisije za plinovo razsvetljavo. Konec se je prišlo mej večino in židi do pretepov. Nato so se podali vsi odborniki večine pod Luegerjevim vodstvom v arkačni dvor, kjer so priredila Luegerju razna kršč. soc. moška in ženska društva prisrčne ovacije. Po nagovoru in odgovoru županovem je zaigrala godba cesarsko himno in Luegerjevo koračnico.

Budimpešta, 4. novembra. Cesar se je danes zjutraj pripeljal z Dunaja.

Budimpešta, 4. novembra. Tukajšnji listi poročajo, da se v sredo prične razprava mej obema kvotnima deputacijama. Razprava bode trajala k večjemu tri dni, naj se potem doseže pozitiven ali negativen uspeh. Potem vzameta v roko vso stvar vladi sami.

Brno, 4. novembra. Povodom otvoritve češke tehnične višje šole je služil škof dr. Bauer v stolnici slovesno sv. mašo. Prisotni so bili profesorji in dijaki.

Rim, 4. novembra. Kardinal Agliardi, bivši nuncij na Dunaju, je nevarno obolel za tifuzom. Zdravniki nimajo več upanja, da bi okrevail.

Pariz, 4. novembra. Mestni zastop v posebni resoluciji izraža simpatije Burom in obžaluje, da velesile niso preprečile krvavega klanja.

Antwerpen, 4. novembra. Ob prihodu vlaka na postaji ob levem bregu Šelde se je včeraj zjutraj podrl most, na katerem je stalo tedaj do 150 oseb, ki so vse padle v vodo. Rešili so jih razun kakih 20, ki so utonili, vse. Jednajst trupel so že potegnili iz vode, kakih devet se še pogreša.

Vojska v Južni Afriki.

Z bojišča danes ni nikakih novih poročil. General White spopolnuje svoja prva poročila o nesrečnem porazu pri Ladysmithu seveda v tem smislu, da se nekoliko opere pred javnostjo. Njegova izguba se je po najnovejšem računu skrcila na 1000 mož, mej tem ko imajo Buri »nepri-merno več ubitih in ranjenih«. Takih poročil je svet že vaje in toraj prav nič ne zmanjšujejo naudušenja za bursko stvar. Ravno tako je z londonskimi poročili, da vojni urad še ni dobil obvestila o kapitulaciji Colenso in o tem, da je pretrgana železniška zveza.

General Buller je minuli torek došel v Kapstadt in bil vsprejet z vsemi častmi. Armada dospel v to mesto v najugodnejšem slučaju koncem prihodnjega tedna. Ako je namenjena ta armada za pomoč generalu Whiteju, česar pa sedaj nihče ne veruje, bo dospela v Ladysmith iz Kapstadta v 17 do 20 dneh, ker se iz Durbana ne bo mogla posluževati železnice. Skoraj istotoliko časa bodo pa potrebovali Angleži v smeri proti Kimberleyu. Buri imajo toraj časa še vedno nad 20 dni, katerega gotovo dobro izrabijo.

Dunaj, 4. novembra. Poročila z bojišča so razna in zelo nasprotujoča: Iz Durbana Angleži poročajo, da Buri Colenso še niso napadli; angleško vojno ministerstvo pravi, da nima še naznanila, da je Colenso pal ter da je Ladysmith popolno zajet. — Iz Kapstadta se javlja, da so bili Buri vrženi iz nekaterih svojih pozicij. — Zasebna poročila iz Amsterdama širijo govorico, da so Buri vjeli vso Whitovo armado, broječo 9000 mož. Če tudi zadnja vest morda še ni resnična, je vendar gotovo, da se Ladysmith ne more dolgo držati.

Pariz, 4. novembra. »Agence Havas« poroča iz Londona, da vojni urad še ni prejel potrdila vestij o dogodkih na jugu od Ladysmitha.

London, 4. novembra. Vojna uprava je pozvala pod orožje 35 bataljonov milice. — V Ladysmithu je bilo 1. novembra popolno mirno. Sovražnik se ni spustil v boj. Angleži so dobro utrdili svoje stališče.

London, 4. novembra. Vplivni angleški krogi zatrjujejo, da angleška posadka v kratkem zasede delagoaški zaliv.

London, 4. novembra. »Daily News« poroča iz Ladysmitha 31. oktobra: Oddelek Angležev, ki je moral kapitulirati, je izgubil 200 mož. Burski general Koch, ki je bil nevarno ranjen pri Elandslaagde, je umrl dne 30. oktobra v Ladysmithu. Buri so izgubili »po njih lastni izjavi« v zadnji bitki 73 ubitih in 200 ranjencev. Tudi nekaj sto konj je ubitih.

London, 4. novembra. Večerni listi poročajo iz Ladysmitha 31. oktobra: Streljanje angleškega topništva v ponedeljkovi bitki je imelo čudovit (!) vspeh. Izgube Burov na ubitih in ranjenih so izredno (!) številne. Kjer so eksplodirale angleške granate, so padale kar cele čete Burov (?). General Joubert je poslal Whiteju formalen protest proti rabi Lydit-granat. Angleži so izgubili približno 300 mož. Oddelek polkovnika Charle-tona, ki je vjet, je štel 800 mož. Burske baterije, mnogo slabše od angleških (!), se nahajajo 4 milje od Ladysmitha.

Delavsko gledališče v Ljubljani.

Jutri v nedeljo 5. novembra 1899
v veliki dvorani »Katol. Doma«:

„Pravica se je izkazala“,

izvirna igra, spisal dr. Krek.

„Vedeževalka“,

gluma, priredil J. M.

„Morileci v Kravji dolini“,

burka, priredil Jožef Mazi.

Iz posebne prijaznosti nastopi bivši komik slovenskega gledališča g. **Julij Šušteršič**.

Sedeži po 50, 40, 30, 20 kr. — Stojišča 10 kr.

Blagajna se odpre ob 6. uri, začetek točno ob 7. uri zvečer.

Umrli so:

2. novembra. Jakob Gruden, umir. župnik, 82 let, Zaloška cesta 11, ostarelost. — Frančiška Bahovec, posestni-kova žena, 38 let, sv. Jakoba trg 6, apoplexia cerebri.

3. novembra. Anton Merše, upok. c. kr. uradni sluga, 88 let, Karlovska cesta 7, ostarelost.

V bolnišnici:

1. novembra. France Urbančič, hlapec, 63 let, jetika. — Marija Sušnik, delavka, 60 let, srčna hiba.

Cena žitu na dunajski borzi

dne 3. novembra 1899.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za jesen . . .	gl.	—	do gl.	—
» » pomlad . . .	»	8 38	»	8 40
Rž za jesen . . .	»	—	»	—
» » pomlad . . .	»	6 96	»	6 98
Turšica za oktober . . .	»	—	»	—
» » november . . .	»	5 70	»	5 70
» » maj-junij . . .	»	5 31	»	5 33
Oves za jesen . . .	»	—	»	—
» » pomlad . . .	»	5 47	»	5 49

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 806.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
3	9. zvečer	740.3	14.1	sr. jzah.	oblačno	0.0
4	7. zjutraj	739.8	12.6	sl. jzah.	poloblačno	
	2. popol.	739.4	16.8	»	jarno	

Srednja večerajšnja temperatura 14.0 normale: 6-6.1

Zahvala. 887 1-1

Vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam mej boleznijo in o smrti naše iskreno ljubljene matere, odnosno stare matere in tašče, gospe

Frančiške Verbič

svoje sočutje izkazali na toli prirejen način, potem vsem onim, ki so drago pokojnico spremili do nje zadnjega počivališča, zlasti gospodom pevcem in darovalcem mnogih vencev, izrekamo našo najpri-srčnejšo zahvalo.

Laze pri Borovnici, dne 3. novembra 1899.

Žalujejoči ostali.

Napise in slikanje grbov obrtnih in tr-

govskih znakov na steklo, les in kositar oskrbuje in umetno izvršuje v lastni delavnici tvrdka **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciskanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju. 228 18 11-7

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina
kot zdravilni vrelec že stoletja znana v vseh
bolezni (L.) 20 44
sapih in prebavnih organov,
pri protinu, želodčnem in mehurjem kataru. Izvrstna
za otroke, prebolele in mej nosečnostjo.
Najboljša dijetetična in osvežujoča pijača.
Izvirka: Giesshübl Sauerbrunn,
želez postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih.
Prospekti zastoj in franko.

Prevzel sem v Spodnji Šiški gostilno

gosp. **Ant. Pogačnika** ter se najljubše pri-
poročam slav. občinstvu za obisk z zagotovitvijo
točne in najboljše postrežbe z jedjo in najboljšimi
vsakovrstnimi pijačami. 882 3-1

Anton Kodre.

Objava.

Dovoljujem si p. n. odjemalcem najljubše
naznaniti, da sem se v torek 31. oktobra preselil
s svojo

trgovino galanterijskega, norimberskega
blaga, igrač in devocijonalij
iz Lingarjevih ulic

na Stolni trg šte. 3

(poprej **A. Zeschka** trgovina s papirjem.)

Zahvaljujem se najtopleje za že 32 let izka-
zano mi zaupanje in prosim tudi v novem pro-
storu prav številnega obiska.

Velespoštovanjem

F. M. Schmitt.

870 3-2

Moka

iz mlina Vinko-ta Majdič-a v Kranju

oddaje se po engros-cenah 259 44-34

v plombiranih vrečkah po 10 in 25 kil v prodajalnicah

Maksa Domicelj-a

v Ljubljani, Rimska cesta. vis-à-vis Gorupovim hišam.

Dostavljanje na dom brezplačno.

Plombe originalne mlinске.

Moka oddaje se tudi v vrečah po 50, 85 in 100 kil.

Opozarja se, da priznani izvrstni izdelek prvega doma-
čega našega mlina dandanes tudi na tujem uspešno tekmuje
z izdelki vseh ogerskih mlinov.

Dobro vrejena gostilna

v Zalogu pri Ljubljani, blizu postaje, se dá
v najem, ali tudi prodá.

Več pozvé se št. 6 ravno tam. 886 3-1

100 do 300 gld.

na mesec lahko pošteno
zasluži sleherni ter povsod
brez zgrube, ako hoče pro-
dajati postavne dopuščne
srečke in državna pisma.
Ponudbe na **Ludovika**
Oesterreicher, Budapest VIII,
Deutschgasse 8. 849 10-3

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Na prodaj je hiša šte. 9

v Študentovskih ulicah v Ljubljani

pod jako ugodnimi pogoji. — Hiša ni draga, leži
sredi mesta, stanovanja se lahko oddajajo.

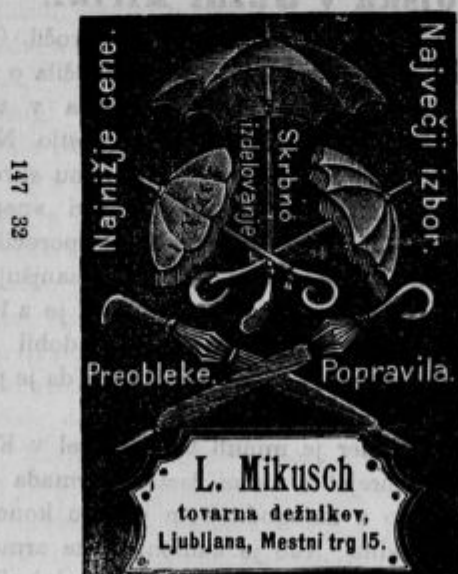
Več se izve pri »Vzajemnem podpornem dru-
štvu« v Ljubljani, na Kongresnem trgu. 885 1

Ob novem letu 1900 sprejme se
pri cerkvi v Žabnicah in na Sv. Višarjih

organist in cerkvenik

Lepo stanovanje, nekaj zemljišča, vkup pri-
bližno 600 gld. dohodkov. 884 3-1

Zglasiti se je do 8 decembra t. l. pri cer-
kvenem predstojništvu v Žabnicah (Koroško).

Častitemu občinstvu uljudno naznanjam, da
sem v Spodnji Šiški št. 152, v lastni hiši,
ob cesti na državni kolodvor, odprl dné
29. oktobra 1899

novo gostilno.

Točila se bodo le pristna dolenjska in
istrska vina po najnižjih cenah, in postreglo
se bodo z dobrimi mrzlimi jedili.

Ondi se dobi prav tako vino tudi na
debelo po nizkih cenah.

Za mnogobrojni obisk se priporoča

s spoštovanjem

Alojzij Zajec.

861 3-3

Izvrstna, naravna hrvaška

vina

priporoča iz svojega kleta

Mirko Broz v Zagrebu

Oddaja jih v sodih od 50, 100, 200, 300 l,
itd. po 22, 23, 24, 25, 26 liter iz let 1895, 1896,
1897, 1898. Sode računam posebej ali nazaj jem-
ljem franko. Vsa moja vina so analizirana in jamčim
za njih naravnost. 726 50-25

D- Illner

stanuje sedaj 878 3-2

na sv. Petra cesti v Mayr-jevi palači
v I. nadstropju.

Ordinira od 8-9. in od 1-2. ure.

Vsestransko jako pohvaljena 'Vzgoja in omika ali izvir sreče'

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se
hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more
sebe in druge blaziti in prav olikati), se dobi za predplačilo
1 gld. 80 kr., po pošti 1 gld. 90 kr., ali proti poštnemu
povzetju pri **Jožefu Valenčiču na Dunaju, III., Heger-
gasse Nr. 15., I. Stock. Th. 12.** 717 21-13
Založnik, ozir. prodajalec je voljan nerazrezano in čisto
knjigo v treh dneh tudi nazaj vzeti in denar povrtni.

Razpis dražbe.

Pri farni cerkvi na Premu povikšati
se ima zvonik in se mu napraviti nova
streha. Vse delo je cenjeno na 2271 gl. 93 kr.

Delo se bode oddalo po

dražbi dné 20. novembra t. l.
ob 11. uri zjutraj.

Vložiti je 10 % varščine. 852 3-3

Cerkveni stavbeni odbor na Premu, p. Prem,
Notranjsko, postaja Kilovče, 18. oktobra 1899.

Nikolaj Križaj,
župnik, načelnik.

Redka priložnost za nakup pohištva.

Jan. Dogan-a

mizarski pohištveni obrt

v Ljubljani 650 22-14

na Dunajski cesti št. 15 (v Medjatovi hiši)

priporoča svojo dobro vrejeno

zalogo

vsakovrstnega likanega
in politiranega
pohištva.

gld. 5.-, 7-5, 10.-, 12.-, 14.-.

Garniture, divane, madrace

7, 14, do 40 gld.,

madrace na peresih

8, 9 gld.,

dratene madrace

7 gld.,

pulte za mašne knjige

itd. itd.

gld. 10.-, 15.-, 17.-.

Naročila se točno izvršujejo.

Centnik s podobami zastoj in franko.

Redka priložnost za nakup pohištva

K sezoni

K sezoni

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste
revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in munice, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katero izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najboljše
priporočajo. — Ker sem na Kranjskem jedini puškar, ki se peča samo z izdelovanjem orožja,
se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko
spadajoče naroče in poprave točno, solidno in najceneje. — Z velespoštovanjem

FRAN SEVČIK 618 20-16

puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ilustrovan cenik se pošlje na željo zastoj.

Josip Kastelic,

krojaški mojster

v Ljubljani, Vodnikov trg št. 4

priporoča se prečast. duhovščini in v
izdelovanje vsakovrstne

obleke,

posebno

talarjev, površnikov itd.

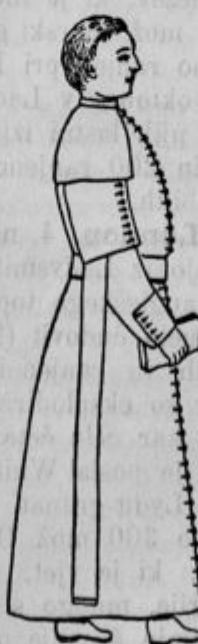
Izdelujem birete, oingulum in vsako-
vrstne šemise, kakor tudi vsa druga
v to stroko spadajoča dela na-
tatančno po meri.

Prosim prečastito duhovščino, da me
blagovoli počastiti s cenjenimi naročili,
zagotavljajoč, da bodem vedno skrbel,
da izvršim vsako naročilo v največjo za-
dovoljnost prečastitih naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo
dobro urejeno krojaško delavnico,
v kateri izdelujem

obleke za gospode in dečke

po najnovejšem kroju, natančno po meri.
Zunanja naročila točna. — Cene pri-
merno nizke. 519 31-23

!! Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje !!

Stanje hranilnih vlog 30. septembra 1899: čez 2 milijona glđ.

Denarni promet v devetih mesecih: čez 6 $\frac{1}{2}$ milijona glđ.

Ljudska posojilnica

Preje: Gradišče šte. 1. — Sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstr.

Sprejema

hranilne vloge

vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan in jih obrestuje po

4 $\frac{1}{2}$ %

brez kakega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 glđ. čistih 4 glđ. 50 kr. na leto.

Stanje hranilnih vlog 30. septembra 1899:
2.112.219 glđ. 99 kr.

Promet v 9 mesecih od 1. jan. do 30. sept. 1899:
6.757.658 glđ. 53 kr.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.
— Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dné 10. oktobra 1899.

853 6

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Josip Štška, knezoškofijski kancelar,
podpredsednik.

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec
v St. Vidu nad Ljubljano.

Frančišek Birk,
stolni vikar v Ljubljani.

Dr. Janko Brejc,
odvet. koncip. v Ljubljani.

Odborniki:
Dr. Andrej Karlin,
gimn. profesor v Ljubljani.
Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.
Matija Kolar,
župnik pri D. M. v Polji.
Ivan Kregar,
načelnik okrajne bolniške
blagajne v Ljubljani.

Dr. Viljko Schweitzer,
odvetn. koncip. v Ljubljani.

Gregor Štbar,
župnik na Rudniku.

Dr. Aleš Ušentčnik,
stolni vikar v Ljubljani.

Št. 35245.

Razglas.

877 3-3

Na podlagi § 4 regulativa za ljubljansko mestno klavnico, sklenjenega v seji občinskega sveta deželnega stolnega mesta Ljubljane dné 19. septembra t. l. daje podpisani mestni magistrat na znanje, da je od 1. novembra letos naprej prepovedano v ljubljansko mesto vpeljavati zrezano meso (meso za klobase), da bodo teraj tako meso mitniški uradi vračali.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 27. oktobra 1899.

Št. 36782.

Ustanove.

874 3-2

Dné 2. decembra letos oddati je mestne cesar Fran Josipove jubilejske ustanove namenjene mestnim revežem, ki ne dobivajo redne podpore iz ubožnega zaklada.

Teh ustanov je dvanajst in sicer dve po 25 glđ., deset pa po 20 glđ., in je prošnje za njih podelitev vložiti

do 15. novembra letos

pri magistratnem vložnem zapisniku.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 27. oktobra 1899.

Priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar, 665 26-7

na Dunajski cesti v Ljubljani,
priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tuli, jeklu in niklu,
ravno tako tudi

**nihalnih, stenskih
in budilnih ur**

in le dobre do najfinejše kakovosti po najnižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in budilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

Na sedmih javnih razstavah s prvimi odlikami obdarovano.

Pristno
le s

na
podplatu

**Šent Petersburgske
galošne**

Vsak dan jih izdela
tovarna 848 10-3

40.000 parov!

Edini pogodniki: Messtorff, Behn & Co., Dunaj, I.

Na drobno se prodajajo v vseh boljših prodajalnicah čevljev in modnega blaga.

G. Piccoli,
dvorni založnik
Nj. svetosti
papeža
Leona XIII.

lekarnar „pri angelu“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Železnato vino.

Kemične analize odličnih strokovnjakov, kateri so v

Železnatem vinu
lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani
zmiraj potrdili navedeno množino
železa, so najboljši spričevalo ter
dajejo največje poročilo za njega
učinek.

To vino je kaj dobro za slabo-
krvne, nervozne in vsled bolezni
oslabele osebe, za bleda, sloke
(suhe) in bolehave otroke.

Cena pollitera steklenici 1 gld.

Naročila pošiljajo se z obratno pošto; poštino
plačajo p. n. naročniki. 827 62

Pošteno, čednostnega vedenja, okoli 30 let
staro dekle,

kuharica,

dobi pri duhovniku **koj službo.** 879 2-2
Kje, pové upravništvo »Slovenca«.

Zoper protin in revmatizem

je najboljša, najgotovnejša in gotovo učin-
kujoče sredstvo

Zoltan-ovo protinsko in revmatično mazilo.

Cena za steklenico 1 gld.

v lekarni

dvornega založnika **Béla Zoltan,**
Budimpešta, V.

Tisoči zahvalnih pisem in spričal po-
trjuje, da to čudovito mazilo najstarejši in
najtrdovalnejši protin in revmatizem, celo
takrat, če toplice ne pomagajo,

v nekaterih dneh popolnoma in gotovo ozdravi.

Ako se naprej pošlje 1 gld. 30 kr., dojde zdravilo
franko. 796 10-6

KATHREINER-

Kneippova sladna kava.

Stara mamica, še meni!

Že leta sem izpričano izvrstna primes k bobovi kavi. — Pri
živčnih, srcnih, želodčnih boleznih, pri pomanjkanju krvi etc.
zdravniško priporočena. — Najpriljubljenejša kavina pijača v
stotisočero rodovinah.

Slovensko posestvo ob meji na prodaj!

V prijetnem kraju **Spodnje Štajerske** je
na prodaj večje posestvo z novim mlinom in
dobro obiskovano gostilno. V kraju je pošta.
Posestvo bi ob najmanjšem trudu dajalo lepe do-
hodke. — **Da ne pride posestvo tujcem v**
roke, izposluje „Naša straža“ izredno nizko
ceno.

Prijave vsprejema »Naša straža« v Ljubljani,
ki daje tudi potrebna pojasnila.

874 3-2 Načelstvo „Naše straže“.

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 6
se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega
blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo zalogo
izgotovljene obleke
posebno na **haveloke** v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.
227 64

Telefon števil. 135.
Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane
efekte in druge vrednostne listine
po dnevnem kurzu.

Pri dež. kot trg. sodišču protokolirana
„BANKA Maks Veršec“
v LJUBLJANI.

Poštni čekovni promet števil. 847-533.
Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev.
Sprejema **hranilne vloge** v tek. računu (Giro-konto),
obresti od dne do dne po 4 1/2 %.
Poštno-hranilnične položnice so na razpolago.

Dunajska borza.

Dne 3. novembra.		
Skupni državni dolg v notah	99 gld. 65 kr.	
Skupni državni dolg v srebru	99	25
Avstrijska zlata renta 4%	117	45
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	99	45
Ogerska zlata renta 4%	116	55
Ogerska krona renta 4%, 200	95	30
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	900	—
Kreditne delnice, 160 gld.	368	75
London vista	120	67 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	97 1/2
20 mark	11	78
20 frankov (napoleonor)	9	58
Italijanski bankovci	44	67 1/2
C. kr. cekini	5	70

Dne 3. novembra.		
4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	167 gld. 50 kr.	
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	155	25
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196	50
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	45
Tisine srečke 4%, 100 gld.	137	75
Dunavske vravnave srečke 5%	128	—
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108	—
Posojilo goriškega mesta	—	—
4% kranjsko deželno posojilo	—	—
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	96	—
Prireditne obveznice državne železnice	—	—
južne železnice 3%	164	75
južne železnice 5%	117	—
dolenjskih železnice 4%	99	50

Kreditne srečke, 100 gld.	197 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	155
Avstrijskega rubečega križa srečke, 10 gld.	19
Rudolfove srečke, 10 gld.	26
Salmove srečke, 40 gld.	83
St. Genois srečke, 40 gld.	83
Waldsteinove srečke, 20 gld.	65
Ljubljanske srečke	23
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	149
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3100
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	432
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	71
Splošna avstrijska stavbinska družba	99
Montanska družba avstr. pian.	261
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	193
Papirnih rubljev 100	127

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni svati za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnih.